

NR 123/2014

**OPINIE O MINIMALNEJ GODZINOWEJ
STAWCE WYNAGRODZENIA**

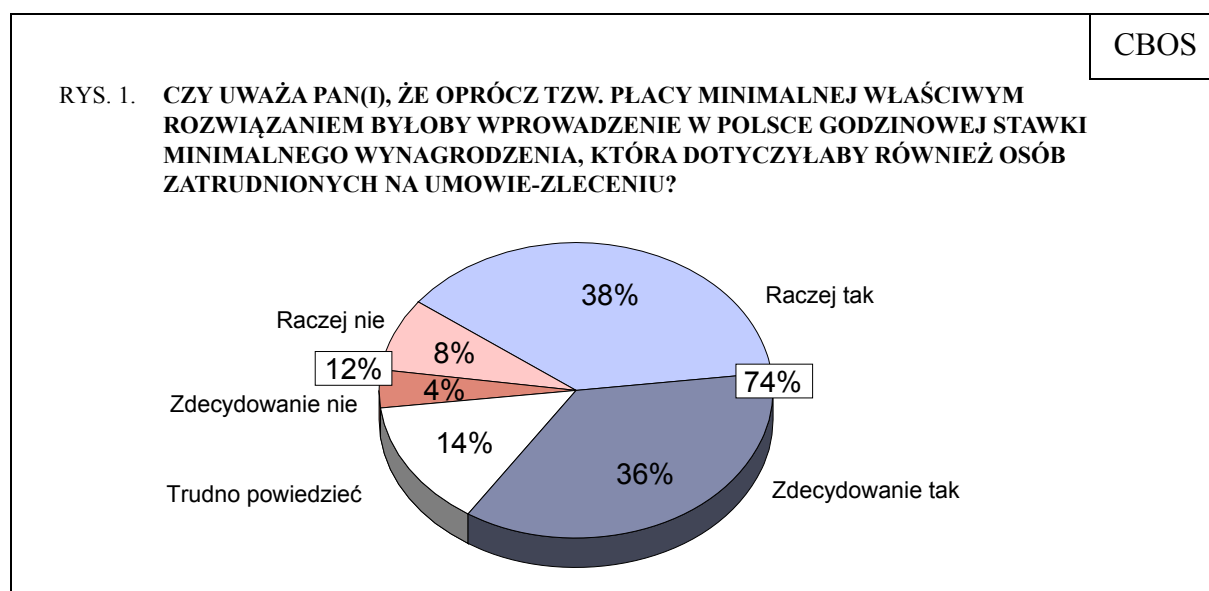
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W Sejmie trwają prace nad ustawą o minimalnym godzinowym wynagrodzeniu za pracę niezależnie od rodzaju zatrudnienia. Jej celem ma być m.in. eliminacja z rynku pracy umów-zleceń, w ramach których pracodawcy obniżając koszty zatrudnienia oferują pracownikom stawki godzinowe nawet trzykrotnie niższe od tych, które można wyliczyć opierając się na ustawie o minimalnym wynagrodzeniu. W uzasadnieniu zwraca się uwagę, że powszechność tego zjawiska przyczynia się do ubożenia pracobiorców, jak również konieczności podejmowania przez nich pracy ponadwymiarowej, często skłaniającej do działań ryzykownych, takich jak praca bez zachowania przewidzianych dla stosunku pracy okresów odpoczynku.

W sierpniowym sondażu¹ zapytaliśmy Polaków, czy uważają, że oprócz tzw. płacy minimalnej właściwym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie w Polsce godzinowej stawki minimalnego wynagrodzenia, która dotyczyłaby również osób zatrudnionych na umowie-zleceniu.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (291) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganymi komputerowo (CAPI) w dniach 19–25 sierpnia 2014 roku na liczącej 980 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Jak się okazuje, trzy czwarte badanych (74%) pozytywnie ustosunkowuje się do takiego rozwiązania, w tym połowę z nich (36% ogółu) stanowią zdecydowani entuzjaści tego pomysłu. Jedynie co ósmy respondent (12%) krytycznie ocenia ideę wprowadzenia w Polsce minimalnej godzinowej stawki wynagrodzenia, natomiast co siódmy (14%) nie ma wyrobionej opinii w tej kwestii.

Cechy społeczno-demograficzne respondentów jedynie w niewielkim stopniu różnicują ich opinie na temat wprowadzenia minimalnej godzinowej stawki wynagrodzenia. We wszystkich grupach zdecydowanie przeważają zwolennicy takiego rozwiązania, przy czym nieco częściej niż inni zaliczają się do nich robotnicy wykwalifikowani (85%) oraz osoby o najniższych dochodach *per capita* (83%). Sceptyczni wobec wprowadzenia w Polsce minimalnej stawki godzinowej za pracę – niezależnie od rodzaju zatrudnienia – są przede wszystkim pracownicy średniego szczebla, w tym technicy (25%), osoby zatrudnione w sektorze usług (21%), kadra kierownicza i specjaliści wyższego szczebla (20%) oraz badani najlepiej wykształceni (19%) – zob. tabele aneksowe.

Okazuje się, że również forma zatrudnienia respondentów aktywnych zawodowo nie różnicuje znacząco ich opinii na omawiany temat. Nieco rzadziej niż pozostali pomysł wprowadzenia minimalnej stawki godzinowej za wykonywaną pracę popierają prywatni przedsiębiorcy, natomiast stosunkowo najczęściej optują za nim osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę – czasowej lub bezterminowej.

Tabela 1

Forma zatrudnienia*	Czy uważa Pan(i), że oprócz tzw. płacy minimalnej właściwym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie w Polsce godzinowej stawki minimalnego wynagrodzenia, która dotyczyłaby również osób zatrudnionych na umowie-zleceniu?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Własna działalność gospodarcza	59	21	20
Własne gospodarstwo rolne	73	12	15
Umowa na czas nieokreślony	76	15	9
Umowa na czas określony	78	18	4
Umowa o dzieło lub zlecenie	72	19	9
Inny rodzaj zatrudnienia (w tym praca bez umowy)	72	22	6

*Niezależnie od tego, czy stanowi ono główne źródło utrzymania respondenta. Analizę należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielkie liczebności niektórych kategorii zatrudnienia w badanej próbie

Zgodnie z projektem przygotowywanej ustawy, wysokość godzinowego wynagrodzenia dla osoby wykonującej pracę zarobkową miałyby wyrażać iloraz dwunastokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia określonego w danym roku kalendarzowym oraz rocznego nominału czasu pracy. Minimalne wynagrodzenie godzinowe byłoby zatem skorelowane z wysokością określonej ustawowo miesięcznej płacy minimalnej, która obecnie wynosi 1680 zł brutto. Przeliczając zatem – w roku 2014 minimalne wynagrodzenie godzinowe kształtowałoby się na poziomie około 10 zł brutto.

Okazuje się, że oczekiwania Polaków w tym zakresie są zdecydowanie wyższe. Wprawdzie niemal jedna piąta ogółu badanych (18%) nie potrafiła określić konkretnej kwoty minimalnego wynagrodzenia brutto za godzinę pracy, w przypadku gdyby zdecydowano się na wprowadzenie takiego rozwiązania, natomiast średnia kwota podawana przez tych, którzy wymienili konkretną wartość, wyniosła 17,3 zł, najczęściej zaś proponowano 15 zł. Taka też okazała się wartość mediany. Na kwotę 10 zł lub mniej wskazało łącznie jedynie 19% spośród tych, którzy wymieniali konkretną wartość oczekiwanego minimalnego wynagrodzenia godzinowego.

Niemal we wszystkich grupach społeczno-demograficznych wartości przeciętne wymienianych kwot minimalnego wynagrodzenia brutto za jedną godzinę pracy okazały się dość zbliżone. Relatywnie wyższe kwoty wskazywały jedynie osoby zatrudnione w instytucjach publicznych, robotnicy wykwalifikowani, mieszkańcy dużych, ale nie największych miast, respondenci o raczej niskich dochodach *per capita* oraz osoby w wieku od 35 do 44 lat², natomiast stosunkowo najniższe kwoty wymieniali w tym kontekście najmłodszy badani, zwłaszcza uczniowie i studenci (zob. tabele aneksowe).

Dość ciekawie kształtują się wartości średnie wymienianych kwot w podziale na typ zatrudnienia respondentów. Stosunkowo najwyższe oczekiwania w tym zakresie mają osoby zatrudnione na umowach na czas nieokreślony (według nich kwota minimalnego wynagrodzenia brutto za jedną godzinę pracy powinna wynosić średnio 19,4 zł), natomiast relatywnie najniższe kwoty wymieniali respondenci zatrudnieni na umowach cywilnoprawnych (w ich przypadku średnia wyniosła 14,4 zł).

---

² Należy jednak mieć na uwadze, że wartości odchyień standardowych dla tych grup również były relatywnie wyższe, co wskazuje na dość duże zróżnicowanie odpowiedzi w tych grupach.

Tabela 2

Typ zatrudnienia*	Gdyby zdecydowano się na wprowadzenie w Polsce godzinowej stawki minimalnego wynagrodzenia, jaka, Pana(i) zdaniem, powinna obowiązywać kwota minimalnego wynagrodzenia brutto za jedną godzinę pracy?
	wartości średnie
Własna działalność gospodarcza	15,9 zł
Własne gospodarstwo rolne	18,0 zł
Umowa na czas nieokreślony	19,4 zł
Umowa na czas określony	16,4 zł
Umowa o dzieło lub zlecenie	14,4 zł
Inny rodzaj zatrudnienia (w tym praca bez umowy)	15,8 zł

*Niezależnie od tego, czy stanowi ono główne źródło utrzymania respondenta. Analizę należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielkie liczebności niektórych kategorii zatrudnienia w badanej próbie

Polacy w zdecydowanej większości popierają projekt wprowadzenia – oprócz tzw. płacy minimalnej – godzinowej stawki minimalnego wynagrodzenia, która dotyczyłaby również osób zatrudnionych na umowie-zleceniu, przy czym oczekują wyższej stawki za godzinę pracy niż ta, jaką przewidziano w projekcie ustawy, oparta na płacy minimalnej. Co jednak istotne, w przypadku osób zatrudnionych na umowach cywilno-prawnych, w tym umowie-zleceniu, oczekiwania dotyczące kwoty minimalnego wynagrodzenia brutto za jedną godzinę pracy są stosunkowo najbardziej zbliżone do postulowanych w projekcie ustawy, a to przede wszystkim tej grupie nowa ustawa ma – z założenia – przynieść największe korzyści.

Opracował
Rafał BOGUSZEWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Czy uważa Pan(i), że oprócz tzw. płacy minimalnej właściwym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie w Polsce godzinowej stawki minimalnego wynagrodzenia, która dotyczyłaby również osób zatrudnionych na umowie-zleceniu?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		74	12	14	971
Płeć	Mężczyźni	76	15	9	470
	Kobiety	73	9	18	500
Wiek	18-24 lata	76	16	8	110
	25-34	76	18	6	190
	35-44	71	15	14	170
	45-54	76	8	16	150
	55-64	77	9	14	173
	65 lat i więcej	70	8	23	177
Miejsce zamieszkania	Wieś	76	9	15	384
	Miasto do 19 999	76	11	13	145
	20 000 - 99 999	72	15	13	185
	100 000 - 499 999	72	16	12	162
	500 000 i więcej mieszk.	70	15	15	95
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	73	8	19	200
	Zasadnicze zawodowe	76	10	14	239
	Średnie	76	12	12	299
	Wyższe	71	19	11	233
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	70	20	10	110
	Średni personel, technicy	69	25	6	25
	Pracownicy adm.-biurowi	77	15	8	55
	Pracownicy usług	71	21	8	64
	Robotnicy wykwalifikowani	85	11	5	102
	Robotnicy niewykwalifik.	79	5	16	42
	Rolnicy	75	8	17	54
	Pracujący na własny rach.	64	16	21	42
	Bezrobotni	75	10	15	54
	Emeryci	69	9	21	212
	Renciści	78	4	18	71
	Uczniowie i studenci	76	14	10	65
	Gospodynie domowe i inni	78	9	13	75
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	75	13	12	114
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	73	24	3	77
	sekt. pryw. poza rolnict.	74	16	10	247
	prywatnym gosp. rolnym	75	8	17	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	83	7	11	103
	501-750	67	18	15	101
	751-1000	76	11	12	157
	1001-1500	80	6	14	165
	Powyżej 1500 zł	71	18	11	205
Ocena własnych war. mater.	Złe	76	7	17	118
	Średnie	76	11	13	406
	Dobre	72	14	14	447
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	72	14	14	47
	Raz w tygodniu	76	10	14	430
	1-2 razy w miesiącu	76	11	13	136
	Kilka razy w roku	71	14	15	238
	W ogóle nie uczestniczy	72	18	10	119
Poglądy polityczne	Lewica	73	14	13	138
	Centrum	78	11	12	322
	Prawica	79	12	9	273
	Trudno powiedzieć	64	13	22	238

Tabela 2

		Gdyby zdecydowano się na wprowadzenie w Polsce godzinowej stawki minimalnego wynagrodzenia, jaka, Pana(i) zdaniem, powinna obowiązywać kwota minimalnego wynagrodzenia brutto za jedną godzinę pracy?		Liczba osób
		Średnia w złotych	Odchylenie standardowe	
Ogółem		17,29	11,91	794
Płeć	Mężczyźni	16,82	14,36	405
	Kobiety	17,78	8,64	389
Wiek	18-24 lata	12,85	4,00	100
	25-34	17,27	7,07	170
	35-44	19,06	19,71	141
	45-54	18,52	10,47	131
	55-64	18,51	14,52	133
	65 lat i więcej	16,24	4,85	117
Miejsce zamieszkania	Wieś	17,03	5,99	318
	Miasto do 19 999	16,10	5,89	117
	20 000 - 99 999	17,34	10,01	150
	100 000 - 499 999	19,24	24,05	135
	500 000 i więcej mieszk.	16,65	7,54	74
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	16,08	6,09	158
	Zasadnicze zawodowe	16,94	6,53	209
	Średnie	18,38	18,66	247
	Wyższe	17,27	8,05	180
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	18,65	10,56	82
	Średni personel, technicy	18,58	7,18	23
	Pracownicy adm.-biurowi	18,11	14,11	46
	Pracownicy usług	15,54	6,60	56
	Robotnicy wykwalifikowani	19,55	22,80	98
	Robotnicy niewykwalifik.	16,60	8,60	41
	Rolnicy	17,88	6,11	50
	Pracujący na własny rach.	15,03	6,16	29
	Bezrobotni	15,89	5,79	52
	Emeryci	18,07	13,43	151
	Renciści	16,74	4,84	50
	Uczniowie i studenci	12,80	4,27	56
	Gospodynie domowe i inni	17,29	5,17	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	21,20	13,52	97
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	19,54	26,75	70
	sekt. pryw. poza rolnict.	15,64	6,07	204
	prywatnym gosp. rolnym	17,73	6,02	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	17,14	7,20	90
	501-750	19,20	23,69	92
	751-1000	15,91	5,27	130
	1001-1500	17,33	10,10	134
	Powyżej 1500 zł	18,11	14,06	166
Ocena własnych war. mater.	Złe	17,46	6,21	97
	Średnie	17,60	16,35	334
	Dobre	16,97	7,39	364
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18,40	7,28	36
	Raz w tygodniu	17,34	13,97	339
	1-2 razy w miesiącu	17,10	14,74	121
	Kilka razy w roku	17,23	8,04	200
	W ogóle nie uczestniczy	17,10	7,61	98
Poglądy polityczne	Lewica	16,28	4,95	116
	Centrum	18,50	18,03	280
	Prawica	17,07	7,07	211
	Trudno powiedzieć	16,37	6,44	187